

VASÚTI MŰSZAKI BIZOTTSÁG

- A BIZTONSÁGOS, FENNTARTHATÓ ÉS KORSZERŰ MAGYAR VASÚT SZOLGÁLATÁBAN -

A Vasúti Műszaki Bizottság ülését 2023. június 16-án a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézetben tartották.

A Bizottsági ülést megtisztelte személyes jelenlétével és köszöntőjével **Dr. Kerékgyártó János** az Építési és Közlekedési Minisztérium közlekedési hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkára és **Mayer András János** a KTI ügyvezetője.

Dr. Kerékgyártó János köszöntőjében három üzenetet adott át a Bizottsági ülés résztvevőinek:

- Az Építési és Közlekedési Minisztérium számára nagyon fontos a Vasúti Műszaki Bizottság léte, és működése. A 2022. évi - a VMB és az ÉKM hibáján kívül álló okokra visszavezethető – feladatellátás hiányából adódó elmaradások minél előbbi bepótlása nem csak az ÉKM, hanem az iparág szempontjából is fontos. Feladatának tartja a működtetés folyamatosságának, folytonosságának biztosítását továbbá az ÉKM és KTI közötti együttműködés hatékonyságának növelését.
- Új vezetőként kötelességének tartja a hatóság működésének megerősítését. Miniszter Úr jóváhagyásával célként fogalmazta meg, hogy a hatóság aktív részese legyen a Bizottság és az Albizottságok munkájának. Minden Albizottságba delegál hatósági szakembereket, ezzel is támogatva a koordináló szerv feladatait ellátó KTI, valamint az iparági szereplők munkáját.
- Ügyvezető Úrral és Elnök Asszonnyal egyeztetve javaslatot tesz a VMB munkájának korszerűsítésére, és a delegáltak kijelölésének gyorsítására. Mivel a vasúti fejlesztések bekerültek az ÉKM-be, ezért fontosnak tartja, hogy ez a szakterület is hatékonyan be tudjon kapcsolódni a VMB munkájába.

Mayer András köszöntőjében elmondta: a Bizottság működéséhez szükséges ideai forrás biztosított, és a KTI, mint a VMB koordinációs feladatainak ellátására kijelölt szervezet kiemelt célként tekint a Vasúti Műszaki Bizottság működtetésére és a vasúti hatóság munkájának segítésére. A KTI részére a folyamatos működéshez szükséges hosszútávú forrásbiztosítás nélkülözhetetlen, úgy érzi, hogy ebben helyettes államtitkár úrral közös állásponton vannak. Nagy kihívások állnak a Bizottság előtt, gondol itt a Nagysebességű Vasúti szabályozás kidolgozására.

Helyettes Államtitkár Úr és Ügyvezető Úr is, köszönetét fejezte ki azoknak a szervezeteknek és a szervezetek által delegált tagoknak, akik a VMB működésében jelentős szerepet vállalnak, vállaltak.

A Bizottság **Dr. Kiss Diána VMB Elnök** vezetésével többek között az alábbiakat tárgyalta meg és **az alábbi döntéseket hozta:**

1.) VMB Új ügyrendjének módosítása, megvitatása, elfogadása

A napirendi pont előadója **Alscher Tamás** elmondta, hogy az új ügyrend kidolgozása azért vált szükségessé, mert a tapasztalatok szerint több problémás kérdés merült fel. Ilyen volt a póttagok kijelölése. Az új ügyrenddel egyszerre több – alrendszerenként egy-egy - póttag jelölhető, akik az ülésen belül napirendi pontonként is beléphetnek a tag helyett és átvehetik a tagtól a szavazati jogot. Ezzel rugalmasságot biztosít a működéshez az ügyrend. Továbbá részletesebb, a bizottsági szavazás szabályozása és a tanácskozási joggal résztvevőkre vonatkozó szabályokat is tartalmaz az új ügyrend. Az albizottságok működésének egyértelműbb szabályozása valósul meg a módosítások által. Az albizottság megalakulására 30 napon belül kell sort keríteni, kivéve, ha ettől eltérő időpontot határoz meg a bizottság. Szakkollégiumot lehet létrehozni az albizottsági elnökkel egyeztetve. Többek között pontosításra kerültek a jegyzőkönyv elkészítésének, illetve a VME tervezetek készítésének szabályai. Továbbá bemutatásra került a szakkollégiumok működése.

A véleményezésre kiküldött Ügyrendi javaslatához képest következő módosítási javaslatok kerültek megtételre:

1. sz. módosítás kiküldésre került, amelynek lényege, hogy az Ügyrend rendelkezései a határozat elfogadásától hatályos, így a VMB a határozati pont elfogadását követően az új ügyrend szerint működik tovább a Bizottság.
2. sz. módosításban a szakkollégium működtetésével kapcsolatosan az albizottság elnökének feladatai jelennek meg.

A Bizottság az ügyrend tekintetében javasolta a szakkollégium elnevezés szakbizottságra történő módosítását.

1/2023 (VI.16.) VMB Határozat

A Vasúti Műszaki Bizottság az - 5. napirend - VMB ügyrend_v.1.0_20230613 - Ügyrendjét megtárgyalta és azzal a módosítással, hogy a szakkollégium kifejezés szakbizottság kifejezésre módosul, egyetért, egyhangúlag elfogadta.

2.) A Bizottság 2023. évi Munkatervének megvitatása, elfogadása

Dr. Kiss Diána tájékoztatta a résztvevőket a kiküldésre került munkatervvel kapcsolatban, melynek főbb pontjai a következők voltak:

- a VMB által elfogadott VME-k bevezetése
- a C(2021)7257 számú Bizottsági végrehajtási határozat teljesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtása
- a Nagysebességű vasúti (NSV) szabályozás kidolgozása, amely előreláthatólag egy elhúzódó folyamat lesz, tekintettel arra, hogy döntést kell hozni arról, hogy milyen modell alapján kerüljön kidolgozásra.
- folyamatos operatív feladatok

Az előterjesztéssel kapcsolatban javaslatok érkeztek a VME-k tartalmi és formai követelményeinek egységesítésére az MSZ EN 50126 szabványsorozat követelményeinek figyelembevételével.

2/2023 (VI.16.) VMB Határozat

A Vasúti Műszaki Bizottság a 2023. évi Munkatervét elfogadta azzal a kiegészítéssel, hogy a Munkatervben szereplő operatív feladatok kiegészülnek egy 8. ponttal, amely a VME (VME tartalmi és-k formai követelmények meghatározása), egységesítésére vonatkozik, illetve egy 8.1. alponttal, amely szerint az MSZ EN 50126 szabványsorozat követelményeinek és az üzemi műszaki előírások figyelembevételével kell a formai egységesítést végrehajtani.

3.) Tájékoztatás az EU Bizottsági Végrehajtási Határozat kezelésének stratégiájáról

Dr. Kiss Diána előadta, hogy az EU Bizottság 2021. októberében adta ki C(2021) 7527 számú Végrehajtási Határozatát. Négy hónapon belül kellett volna rendezni az abban foglalt kérdésköröket. Több levélváltás történt a Bizottsággal, amelyek közül egy még függőben van. Az EU felé küldendő válasz érdekében fontos annak tisztázása, hogy milyen stratégiai lépések és milyen határidővel szükségesek a végrehajtási határozatban foglaltak megvalósítására.

Elnök asszony elmondta, hogy a szabályozási rendszer kiegészítésére szolgálnak azok a VME-k, amelyek nemzeti ajánlások. A nemzeti ajánlások nem kötelező előírások, azonban az azoktól való eltérés VME-vel való egyenértékűségét rendszerintegritási vizsgálattal kell igazolni. Ha nem a nemzeti ajánlást akarja a kérelmező alkalmazni kivitelezés, gyártás, vagy a hatósági eljárás során, akkor egy ilyen eljárás kell végig futtatnia az általa javasolt módszert és be kell bizonyítania, hogy az elfogadott VME-vel a vasúti rendszer integritása, biztonsági szintje tekintetében az általa javasolt módszer egyenértékű.

Elnök asszony tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a Bizottság idei feladatai közé tartozik a CCS „B” osztályú rendszer tekintetében a nemzeti szabály elkészítése, a notifikációs eljárás kezdeményezése, majd a nemzeti szabály elfogadása.

Alscher Tamás hozzászólásában előadta, hogy az új infra és Energia VME kiadásának tervezett ideje 2023. július 1, kapcsolódva az ernyőszabály megjelenéséhez. Az elképzelés szerint azok a vasúti műszaki előírások kerülnek ezáltal kiadásra, amelyek a MAÚT projekten belül elkészültek. Az albizottságok elkezdik a munkát a már meghirdetett VME-knek az aktualizálásával kapcsolatban. A „B” osztályú rendszerrelemekre vonatkozó nemzeti szabályt még idén szükséges megalkotni, mivel a CCS TSI-ben ez kötelezettségként van rögzítve a tagállamok számára. Az ehhez kapcsolódó Támogatási Okiratban szerepel, hogy a notifikációs feladatok elvégzésének határ-ideje ez év novembere.

Alscher Tamás tájékoztatta a résztvevőket, hogy az előterjesztés mellékletében szereplő feladatfelsorolás és időterv 3. pontja kiegészül egy új alponttal, a „B” osztályú rendszerelemek szabályozásával, amelynek végrehajtási határideje 2023. október 30. napja. A 3. pont többi feladatának határideje pedig 2023. december 31. Továbbá 5. pontként a 289/2012. Kormányrendelet. módosítás felülvizsgálata is a Bizottság feladataként kerül meghatározásra, amelynek határideje 2023. december 31.

3/2023 (VI.16.) VMB Határozat

A Vasúti Műszaki Bizottság a C(2021) 7527 sz. EU Bizottsági Végrehajtási Határozat kezelésére vonatkozó stratégiai tervet elfogadta.

4.) Előterjesztés új albizottságok megalapításáról, és a működő albizottságok működésének meghosszabbításáról

Lóczy Attila a napirendi pont előadója elmondja, hogy 2021-ben 3 albizottság alakult meg, amelyeknek a mandátuma 2022. december 31-én lejárt, de munkájukat tovább folytatták. A szakbizottságokban az albizottságok működésének további szakirányú specializációja lehetséges. Előreláthatólag nem minden albizottság kezdi meg működését azonnal, de cél ezek felállítása és a jövőbeli feladatok ellátásához szükséges előkészítések megvalósítása, továbbá elmondta, hogy az albizottságok határozatlan időre jönnek létre.

4/2023 (VI.16.) VMB Határozat

A Vasúti Műszaki Bizottság az új albizottságok megalapításáról, és a működő albizottságok működésének meghosszabbításáról szóló előterjesztést az alábbiak szerint:

- 1. A Bizottság elfogadta a CCS albizottság felállítását 2023.06.30 határidővel és egyúttal felkéri a vasúti ellenőrző-irányító és jelző alrendszerre vonatkozó „B” osztályú rendszerelemekre vasúti műszaki előírások elkészítésére a koordináló szervvel együttműködésben.**
- 2. A Bizottság elfogadta az Energia albizottság felállítását 2023.06.30 határidővel és egyúttal felkéri az energiaellátási alrendszerre vonatkozó vasúti műszaki előírások elkészítésére a koordináló szervvel együttműködésben.**
- 3. A Bizottság elfogadta az Infrastruktúra albizottság felállítását 2023.06.30 határidővel és egyúttal felkéri a vasúti infrastruktúrára vonatkozó vasúti műszaki előírások elkészítésére a koordináló szervvel együttműködésben.**
- 4. A Bizottság elfogadta a Loc and Pass albizottság felállítását 2023.09.30 határidővel és egyúttal felkéri a mozdonyok és személyszállító járművek alrendszerére vonatkozó vasúti műszaki előírások elkészítésére a koordináló szervvel együttműködésben.**
- 5. A Bizottság elfogadta a Teherkocsik albizottság felállítását 2023.09.30 határidővel és egyúttal felkéri a vasúti teherkocsikra vonatkozó vasúti műszaki előírások elkészítésére a koordináló szervvel együttműködésben.**
- 6. A Bizottság a 7/2021. (XII.3.) VMB Határozatát a PRM Albizottság folyamatos működésének biztosítása érdekében, a működésére vonatkozó határidőt határozatlan idejűvé módosítja.**

7. A Bizottság elfogadta a Nem hagyományos vasúti rendszerek albizottság felállítását 2023.06.30. határidővel – azzal, hogy a 3/2021. (III.29.) VMB Határozattal felállított Tram-Train Albizottságot és az 5/2021. (III.29.) VMB Határozattal felállított BHÉV Albizottságot integrálja a létrejövő albizottságba - és egyúttal felkéri a vonatkozó vasúti műszaki előírások elkészítésére a koordináló szervvel együttműködésben.

8., A Bizottság elfogadta a Vasútbiztonság albizottság felállítását 2023.12.30 határ-idővel és egyúttal felkéri a veszélyes áruk szállítására és az ECM tanúsító szervezetek együttműködésére vonatkozó vasúti műszaki előírások elkészítésére a koordináló szervvel együttműködésben

9. A Bizottság elfogadta a Forgalom lebonyolítás albizottság felállítását 2023.12.30 határidővel és egyúttal felkéri a vasútüzemeltetésre és forgalomirányításra vonatkozó vasúti műszaki előírások elkészítésére a koordináló szervvel együttműködésben.

5.) Tájékoztatás a 2022. évi Albizottsági tagok tiszteletdíjának ügyéről

Alscher Tamás tájékoztatást adott arról, hogy a 2022. évi tiszteletdíjak kifizetése december 15-ig nem valósult meg, amelynek adminisztrációs, a VMB Koordinációs feladatait ellátó szervezeten kívül álló okai voltak. A VPE és KTI közötti átadás-átvétel során nem történt döntés azzal összefüggésben, hogy hogyan valósul meg a szakértők kifizetése. 2023. március 1-től a KTI kapott meghatalmazást a koordinációs szerv működtetésére. A működésre támogatást kapott a KTI, mint VMB koordinációs szerv, azonban a 2022-es évi szakértői díjak kifizetésére ez a támogatás nem használható fel. A KTI keresi a megoldást a 2022. évi finanszírozás rendezésére. A 2023. évi működés finanszírozása biztosítva van.

6.) Tájékoztatás a 2023. évi működésről, és TO módosításról

Alscher Tamás előadta, hogy a VPE Kft. támogatási kérelmet nyújtott be arra vonatkozóan, hogy a VMB koordinációjának működésére forrást kapjon, amely megérkezett, azonban a TO szerinti működéshez szükség lett volna egy VMB ülésre, amelyre nem került sor. Ennek oka az elnök személyében, valamint a Vasúti Hatósági Főosztályvezető személyében történő változás volt. 2023. március 7-én került kijelölésre Dr. Kiss Diána elnök asszony. 2023. március 1-től miniszter úr a KTI-t hatalmazta fel VMB koordinációs szervezete feladatainak ellátására. A VPE és KTI együttműködési megállapodást kötött a TO átadásával kapcsolatban. Ez benyújtásra került a minisztérium felé egy támogatói kérelemmel. A VPE Kft. szakmai és pénzügyi beszámolóval lezárta a 2022. december és 2023. márciusa közötti időszakot. A KTI és VPE által kezdeményezett TO módosítás jóváhagyása folyamatban van.

7.) PRM albizottság által elfogadott VME megvitatása, és elfogadása

Elnök Asszony **Dr. Német Zoltán Ádámot** a VMB valamint a PRM Albizottság tagját kérte fel, hogy ismertesse a napirendi pont szerinti VME tartalmát.

Dr. Németh Zoltán Ádám bemutatta a PRM albizottság által készített szakértői anyagokat, ezek a

- Személyi segítsérről szóló útmutató,
- Infrastruktúra műszaki szabályozása és a
- Járművek műszaki szabályozásáról szóló útmutató.

Az előterjesztéssel kapcsolatban merült fel, hogy a PRM Albizottsági szakértői anyagok VME-ként vehetők figyelembe, ezért Elnök Asszony javaslatára felülvizsgálatra a Bizottság visszautalja őket a PRM Albizottság számára.

5/2023 (VI.16.) VMB Határozat

A Vasúti Műszaki Bizottság a PRM albizottság által előterjesztett Vasúti Műszaki Előírás tervezetét felülvizsgálat céljából visszautalja a PRM Albizottság számára.

8.) A 3/2022 (X.26.) PRM Albizottsági határozatában foglalt ajánlás megvitatása

Dr. Német Zoltán Ádám a napirendi pont előadója tájékoztatta a résztvevőket, hogy a PRM albizottság megítélése szerint, a teljes közlekedési rendszerre történő kiterjesztés nagymértékű feladat ezért javaslat fogalmazódott meg a közlekedésszervezésért felelős szervezetek számára annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokból akadálymentes utazási láncokat lehessen optimálisan kialakítani; ami nem szükségszerűen jelenti a vasút akadálymentességét, ha párhuzamosan létezik más akadálymentes eljutási lehetőség. Tájékoztatót adott arról, hogy a mozgásukban korlátozott utasok is utasláncot szeretnének, ezért javaslatként merült fel, hogy közlekedésszervező vizsgálja meg a tervezési lehetőségeket. Fontos annak vizsgálata és meghatározása, hogy hol szükségesek beavatkozások és projektek indítása. Továbbá a javaslat tartalmazza, hogy egy szervezet fogja össze az utazási láncok szervezését és céljait.

6/2023 (VI.16.) VMB Határozat

A Vasúti Műszaki Bizottság a PRM albizottság által előterjesztett 3/2022 (X.26.) PRM Albizottsági határozatában foglalt ajánlást levél formájában nyújtja be az Építési és Közlekedési Minisztériumnak címezve.

9.) Tram-Train albizottság előterjesztése a multiszegmensű személyszállító vasúti rendszerek integrációjára vonatkozó szabályozásra vonatkozóan

Elnök Asszony felkérésére **Dr. Szabó Géza** a VMB tagja ismertette a napirendi pontot.

Dr. Szabó Géza előadta, hogy a Tram-Train rendszer létrehozásának egyik kulcspontja a jármű és infrastruktúra, illetve a különböző infrastruktúra szegmensek illesztése minden alrendszer vonatkozásában. Elmondja, hogy a TT albizottság megalkotta a multiszegmensű személyszállító vasúti rendszer fogalmát a tram-train rendszer kiterjesztéseként. Bemutatta a multiszegmensű vasúti rendszer integrációs feladatait, az albizottság erre vonatkozó nemzeti előírás kategóriájú vasúti műszaki előírás javaslatát. A bemutatott VME alkalmazása mellett az albizottság javasolta a multiszegmensű személyszállító

vasúti rendszer elvi létesítési engedélyezési eljárást (289/2012. Korm. rendelet bővítése), ami egy integrációs alapú eljárás, de pálya és jármű követelményeket is meghatároz. Javasolta továbbá a 412/2020. Korm. rendelet módosítását az üzembehelyezéssel összefüggésben. Ugyanakkor elmondta, hogy nyilvános információk szerint kihirdetés előtt áll a Vasúttörvény módosítása, ennek tükrében fontos feladat lesz az integrációs VME érvényességi területének felülvizsgálata és átgondolása, mivel a vasúttörvény módosítás a tram-train és multiszegmensű személyszállító vasúti rendszer fogalmakat különálló fogalmakként használja. Tájékoztatást adott arról, hogy a kizárólag a tram-train rendszerekre vonatkozó, az integrációs előírásokat kiegészítő vasúti műszaki előírás előkészítés alatt áll. Tájékoztatotta a bizottság tagjait, hogy a vasúttörvény módosítás kihirdetése és az ez után esedékes VME javaslati anyag áttekintése után – várhatóan a VMB következő ülésére – már elfogadásra előterjesztésre kerül majd a végleges VME javaslat; illetve tájékoztatja a bizottság tagjait, hogy az aktuális verziójú javaslat az ülést követően minden VMB tagnak megküldésre kerül a koordinációs szervezet által szíves áttekintésre és véleményezésre.

10.) Egyebek

Dr. Szabó Géza javasolja, hogy az albizottságok közötti kommunikációnak legyen egy kialakított fóruma.

Alscher Tamás tájékoztatásul elmondja, hogy dr. Kerékgyártó János hatósági helyettes államtitkár úr részére benyújtásra került egy kezdeményezés egyeztető testület létrehozásával kapcsolatban.

Az ülés berekesztése

Dr. Kiss Diána Elnök Asszony megköszönte Bizottság tagjainak a részvételt, a konstruktív munkát és az ülést lezárta.